

Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы  
Келәнче авыл җирлеге Советы  
КАРАРЫ

16 декабрь 2021 ел

№ 39

Келәнче авылы җирлеге территориясендә  
төзекләндерү өлкәсендә  
муниципаль контроль турында  
нигезләмәне раслау турында

«Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 06.10.2003 ел, № 131-ФЗ Федераль законның 14 статьясындагы 1 өлешенәң 19 пункты, «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 ел, № 248-ФЗ Федераль закон, Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы «Келәнчеавыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы Келәнче авыл җирлеге Советы КАРАР итә:

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының "Келәнчеавыл җирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турындагы нигезләмәне раслау хакында" 2006 ел, 30 декабрь, 658 нче карары

1. Әлеге карар, әлеге карарның 1 пункттында күрсәтелгән нигезләмәнең 4 бүлегендәге нигезләмәләреннән тыш, 2022 елның 1 гыйнварыннан да соңга калмыйча, рәсми басылып чыккан көннән үз көченә керә.

2. Әлеге карарның 1 пункттында күрсәтелгән нигезләмәнең 4 бүлегендәге нигезләмәләре 2022 елның 1 мартыннан үз көченә керә.

**Келәнче авыл җирлеге  
муниципаль берәмлек башлыгы**

**Д.А.Кадыров.**

Татарстан Республикасы  
Кама Тамагы муниципаль районы  
Келәнче авыл жирлеген  
Советының 2021 елның 16 декабрдәгә  
№ 39 нчы карары белән расланган.

**Келәнче авыл жирлеген  
территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль  
контроль турында нигезләмә**

**1. Гомуми нигезләмәләр**

1.1. Элеген нигезләмә Келәнче авыл жирлеген территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру тәртибен билгели (алга таба - төзекләндерү өлкәсендә контроль).

1.2. Келәнче авыл жирлеген төзекләндерү кагыйдәләрен (алга таба - төзекләндерү кагыйдәләре), инвалидлар өчен социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктурасы объектларын һәм күрсәтелә торган хезмәтләрен (алга таба - мәжбүри таләпләр) үтәү, төзекләндерү өлкәсендә контроль предметы булып тора.

1.3. Келәнче авыл жирлеген башкарма комитеты (алга таба - башкарма комитет, жирлек) төзекләндерү өлкәсендә контроль башкара.

1.4. Башкарма комитетның Төзекләндерү өлкәсендә контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфай затлары - жирлек башлыгы, шулай ук башкарма комитет җитәкчесе урынбасары (сәркәтибе) (алга таба-контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфай затлар). Башкарма комитетның күрсәтелгән вазыйфай затларының вазыйфай вазыйфаларына, аларның вазыйфай инструкциясе нигезендә, төзекләндерү өлкәсендә контроль буенча вәкаләтләрен гамәлгә ашыру керә.

1.5. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфай затлар «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 ел, № 248-ФЗ Федераль закон һәм башка федераль законнар нигезендә хокукларга, бурычларга ия һәм җаваплылыкка ия.

1.6. Төзекләндерү өлкәсендә контроль, профилактик чаралар, контроль чаралар оештыру һәм үткәру белән бәйлә мөнәсәбәтләргә карата «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 ел, № 248-ФЗ Федераль закон, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 06.10.2003 ел, № 131-ФЗ Федераль закон нигезләмәләре кулланыла.

1.7. Башкарма комитет үз эченә алган төзекләндерү кагыйдәләрен үтәүне контрольдә тотат:

- 1) якын-тирә территорияләрен карап тоту буенча мәжбүри таләпләр;
- 2) элементларны һәм төзекләндерү объектларын карап тоту буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән таләпләр:

-халыкның аз хәрәкәтләнүче төркемнәренә мәгариф, сәламәтлек саклау, мәдәният, физик культура һәм спорт, социаль хезмәт күрсәтү объектларына ирекле

үтеп керүенә комачауламый торган коймалар кую турында;

-торак булмаган биналарның, төзелмәләрнең, корылмаларның, башка диварлар, корылмаларның, шулай ук төзекләндерү һәм жәмәгать урыннарының башка элементларын карап тоту буенча;

-инженерлык корылмаларын эксплуатацияләү өчен кирәкле мәгълүматны үз эченә алган махсус билгеләр, язулар эчтәлеге буенча;

- жир эшләрен башкару өчен Татарстан Республикасының норматив хокукый - актларында һәм төзекләндерү кагыйдәләрендә, муниципаль норматив хокукый актларда билгеләнгән жир эшләрен башкару тәртибе нигезендә бирелә торган жир эшләрен башкаруга рөхсәтнамә нигезендә жир эшләрен башкару буенча;

-биналарга һәм аларга керү урыннарына ирекле үтеп керүне, шулай ук ишегалларына ирекле керү юлларын тәмин итү, жәяүлеләр иминлеген һәм жәяүлеләрнең, шул исәптән Инвалидларның һәм халыкның башка аз хәрәкәтләнүче төркемнәренен, жир эшләрен башкару чорында, иминлеген тәмин итү буенча;

-транспорт чараларын газонда яки башка яшелләндерелгән яки рекреацион территориядә урнаштырмау, төзекләндерү кагыйдәләре белән чикләнгән транспорт чараларын урнаштыру, шулай ук аларны эксплуатацияләү, хезмәт күрсәтү яки ремонтлау вакытында, йөкләр ташканда яки төзелеш мәйданнарыннан чыкканда (тент яки яшерү булмау аркасында) транспорт чараларынан гомуми файдалану территорияләрен пычратуга юл куймау турында;;

1) авыл жирлегә территориясен кышкы чорда жыештыру буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән биналарның, корылмаларның түбәләрен, бозларын һәм боз сөңгеләрен чистарту буенча чаралар үткөрүне дә кертеп;

2) жәйге чорда жирлек территориясен жыештыру буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән карантин, агулы һәм чүп үләннәрен ачыклау, аларга каршы көрәш, аларны локальләштерү, бетерү буенча мәжбүри таләпләрне дә кертеп;

3) махсус янгынга каршы режим гамәлдә булган чорда янғын куркынычсызлыгының өстәмә мәжбүри таләпләре;

4) гомуми файдаланудагы территорияләрдә жир асты коммуникацияләрен салу, үзгәртеп кору, ремонтлау һәм карап тоту буенча мәжбүри таләпләр;

5) утырту, саклау һәм карап тоту буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән агач һәм куакларны юкка чыгару (сүтү), агач һәм куакларны кисү буенча мәжбүри таләпләр, эгәр мондый документлар (кисү билет, күчереп утыртуга рөхсәт) төзекләндерү кагыйдәләре белән билгеләнгән очрактарда төзекләндерелгә тиеш булса, агач һәм куакларны күчереп утыртуга рөхсәт һәм (яки) агач һәм куакларны күчереп утыртуга рөхсәтнамә;

6) каты коммуналь калдыкларны жыю буенча мәжбүри таләпләр;

7) хайваннарны урамда йөртү буенча мәжбүри таләпләр һәм гомуми файдаланудагы территорияләрдә һәм территорияләрдә авыл хужалыгы хайваннарын һәм кошларын көтүгә юл куймау турында таләпләр.

Башкарма комитет вазыйфай затлар тарафыннан бирелгән мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турындагы күрсәтмәләрен үтәлешен контрольдә тотат.

1.8. Төзекләндерү элементлары астында хәзерге хәлдә декоратив, техник, планировка, конструктив жайланмалар, яшелләндерү элементлары, төрле жиһазлар һәм бизәлеш элементлары, шул исәптән биналар, корылмалар, Корылмалар фасадлары, кече архитектура формалары, капитал булмаган стационар булмаган

корылмалар һәм корылмалар, мәгълүмат щитлары һәм территорияне төзекләндрүнең состав өлешләре буларак кулланыла торган күрсәткечләр аңлашыла.

Төзекләндрү объектлары астында хәзерге хәлдә төзекләндрү эшләре алып барыла торган төрле функциональ билгеләнештәге территорияләр, шул исәптән төзекләндрү эшләре алып барыла торган территорияләр аңлашыла:

1) планлаштыру структурасы элементлары (зоналар (массивлар), районнар (шул исәптән торақ районнар, микрорайоннар, кварталлар, сәнэгать районнары), гражданның бакчачылык, яшелчәчелек коммерцияле булмаган берләшмәләре урнаштыру территорияләре);

2) урам-юл чөлтәре элементлары (аллеялар, бульварлар, магистральләр, тыкрыклар, мәйданнар, юллар, проспектлар, тыкрыклар, разьездлар, спусклар, тракторлар, тупиклар, урамнар, шосселар);

1) ишегалды территорияләре;

2) балалар һәм спорт мәйданчыклары;

3) хайваннар өчен мәйданчыклар;

4) парковкалар (парковка урыннары);

5) парклар, скверлар, башка яшел зоналар;

6) техник һәм санитар-саклау зоналары;

Коймалар астында капкалар, калиткалар, шлагбаумнар, шул исәптән автоматик коймалар һәм декоратив коймалар (коймалар) чын хәлдә аңлана.

1.9. Төзекләндрү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда бәяләү һәм рисклар белән идарә итү системасы кулланылмый.

## **2. Закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычларын профилактикалау**

2.1. Башкарма комитет төзекләндрү өлкәсендә, шул исәптән профилактик чаралар үткөрү юлы белән дә контрольлек итә.

2.2. Профилактик чаралар башкарма комитет тарафыннан контрольдә тотылучы затларның мәжбүри таләпләрне намус белән үтәвен стимуллаштыру, мәжбүри таләпләрне бозуга һәм (яки) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүгә китерә торган шартларны, сәбәпләрне һәм факторларны бетерү һәм мәжбүри таләпләрне контрольдә тотучы затларга житкерү, аларны үтәү алымнарына житкерү максатларында гамәлгә ашырыла.

2.3. Төзекләндрү өлкәсендә контрольне тормышка ашырганда зыян (зыян) китерү куркынычын киметүгә юнәлдерелгән профилактик чаралар үткөрү контроль чаралар үткөрүгә карата өстенлекле булып тора.

2.4. Профилактик чаралар Россия Федерациясе хөкүмәте билгеләгән тәртиптә расланган закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян) куркынычларын профилактикалау программасы нигезендә гамәлгә ашырыла, шулай ук зыян китерү куркынычын профилактикалау программасында каралмаган профилактик чаралар үткөрелергә мөмкин.

Профилактик чаралар үткәргәндә контроль объектларының закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян) куркыныч тудыруы яки мондый

зыян (зыян) китерелүе ачыкланса, төзеклэндерү өлкәсендә контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфай зат, контроль чаралар үткәрү турында карар кабул итү өчен, бу хакта кичекмәстән жирлек башлыгына мәгълүмат жиберә.

2.5. Башкарма комитет тарафыннан төзеклэндерү өлкәсендә түбәндәге профилактик чаралар үткәрелергә мөмкин:

- 1) мәгълүмат бирү;
- 2) консультация бирү;

2.6. Мәгълүматларны Кама Тамагы муниципаль районының рәсми сайтында (жирлек бүлеге) «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә (алга таба-бүлек) тиешле мәгълүматларны урнаштыру юлы белән мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча Башкарма комитет тарафыннан житкерелә - районның рәсми сайты) махсус бүлектә (махсус бүлеккә керү районның рәсми сайтының төп (төп) битеннән), массакүләм мәгълүмат чараларында, дәүләт мәгълүмат системаларында (алар булганда) контрольдә тотучы затларның шәхси кабинетлары аша һәм башка рәвешләрдә башкарылырга тиеш.

Башкарма комитет районның рәсми сайтындагы контроль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлектә «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчеләге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 ел, № 248-ФЗ Федераль законның 46 статьясындагы 3 өлешендә каралган мәгълүматларны урнаштырырга һәм аларга ярдәм итәргә бурычлы.

Башкарма комитет шулай ук гражданның жыелышларында һәм конференцияләрендә халыкка контроль объектларына куела торган мәжбүри таләпләр турында хәбәр итәргә хокуклы.

2.7. Контрольдә тотучы затларга консультация телефон аша, видео-конференц-элементә аша, шәхси кабул итү яки профилактик чаралар, контроль чаралар үткәрү барышында, контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфай зат тарафыннан гамәлгә ашырыла һәм 15 минуттан артмаска тиеш.

Гражданның шәхси кабул итү авыл жирлегә башлыгы һәм (яки) контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфай зат тарафыннан үткәрелә. Кабул итү урыны, шулай ук кабул итү өчен билгеләнгән көннәр һәм сәгатьләр турында мәгълүмат районның рәсми сайтында контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә урнаштырыла. Консультация телдән яки язма формада түбәндәге мәсьәләләр буенча башкарыла:

- 1) төзеклэндерү өлкәсендә контроль оештыру һәм гамәлгә ашыру;
- 2) әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән контроль чараларны гамәлгә ашыру тәртибе;

3) контрольгә алырга вәкаләтле вазыйфай затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять бирү тәртибе;

4) мәжбүри таләпләрне үз эченә алган норматив хокукый актлар (аларның аерым нигезләмәләре) турында мәгълүмат алу, аларның үтәлешен бәяләү башкарма комитет тарафыннан контроль чаралар кысаларында башкарыла.

Контрольдә тотучы затларга телдән консультация бирү шулай ук гражданның жыелышларында һәм конференцияләрендә дә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

2.8. Язма рәвештә консультация контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфай зат тарафыннан түбәндәге очрақларда гамәлгә ашырыла:

- 1) контрольлек итүче зат тарафыннан консультация бирү мәсьәләләре буенча

язмача жавап бирү турында язма запрос тәкъдим ителде;

2) вакытында консультацияләр бирү телдән бирергә жавап бирелгән сорауларга жавап бирү мөмкин түгел;

3) куелган сорауларга жавап өстәмә мәгълүмат соратып алуны таләп итә.

Консультацияне гамәлгә ашырганда вәкаләтле зат контрольлек итәргә, Россия Федерациясе законнары нигезендә керү мөмкинлеге чикләнгән мәгълүматның конфиденциальлеген үтәргә тиеш.

Консультация бирү барышында конкрет контроль чарасына, контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфай затларның карарларына һәм (яки) гамәлләрен, контроль чарада катнашучыларның башка гамәлләрен бәяләгән мәгълүмат, шулай ук контроль чара кысаларында үткәрелгән экспертиза, сынаулар нәтижәләрен үз эченә алган мәгълүмат бирелә алмый.

Консультация барышында консультация бирергә вәкаләтле вазифай затка билгеле булган мәгълүмат, мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча контрольлек итүче затны бәяләү максатыннан, башкарма комитет тарафыннан файдаланыла алмый.

Контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфай затлар тарафыннан консультацияләрне исәпкә алу журналы алып барыла. Башкарма комитетка контрольлек итүче затларның һәм аларның вәкилләренәң биш һәм аннан күбрәк мөрәжәгатьләре кергән очракта, консультация бирү башкарма комитетның рәсми сайтында контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә урнаштыру, авыл жирлегә башлыгы яки вазыйфай зат кул куйган язма аңлатма бирү юлы белән башкарыла.

### **3.Контроль чаралар һәм контроль гамәлләр башкару.**

3.1. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда башкарма комитет тарафыннан элге чаралар кысаларында түбәндәге контроль чараларның һәм контроль гамәлләренәң түбәндәге төрләре үткәрелергә мөмкин:

1) инспекция визиты (мәжбүри таләпләр нигезендә контрольдә тотучы затның (аның филиалларының, вәкилләренәң, аерымланган структур бүлекчәләренәң) урнашу (эшчәнлек алып бару)урынында булырга тиешле документларны карау, сораштыру, документлар таләп итү юлы белән), язма аңлатмалар, инструменталь тикшерү аша);

2) рейд тикшерүе (тикшерү, сораштыру, язмача аңлатмалар алу, документларны соратып алу, инструменталь тикшерү, сынаулар, экспертиза аша);

3) документар тикшерү (язмача аңлатмалар алу, документлар истребованиясе, экспертиза аша);

4) күчмә тикшерү (тикшерү, сораштыру, язмача аңлатмалар алу, документларны соратып алу, инструменталь тикшерү, сынаулар, экспертиза аша);

5) мәжбүри таләпләрнең (төзекләндерү өлкәсендә контроль объектлары турында белешмәләр жыю һәм анализлау юлы белән), шул исәптән ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек барышында кергән мәгълүматларны, шулай ук дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системаларындагы мәгълүматларны, «Интернет» челтәреннән, башка һәркем өчен мөмкин булган мәгълүматларны, шулай ук автомат режимда эшләүче хокук бозуларны теркәүнең техник чараларын кулланып алынган белешмәләренә, шулай ук фото-төшерү функциясе булган хокук бозуларны

теркәүнең техник чараларын кулланып алынган мәгълүматларны күзәтү.- - кино төшерү, видеоязмалар;;

б) күчмә тикшерү (карау, инструменталь тикшерү (видеоязма кулланып), сынау, экспертиза ярдәмендә).

3.2.Мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү һәм күчмә тикшерү башкарма комитет тарафыннан контрольдә тотучы затлар белән бәйләнешсез үткәрелә.

3.3.Әлеге нигезләмәнең 3.1 пунктындагы 1-4 пунктчаларында күрсәтелгән контроль чаралар планнан тыш чаралар формасында үткәрелә.

Планнан тыш контроль чаралар бары тик прокуратура органнары белән килештерелгәннән соң гына үткәрелергә мөмкин.

3.4.Контрольлек итүче затлар белән үзара хезмәттәшлек итү белән үткәрелә торган контроль чаралар үткәру өчен нигез булып тора:

1) Башкарма комитетта гражданнар һәм оешмалардан, дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, массакуләм мәгълүмат чараларыннан килгән мәгълүматта зыян (зыян) китерү куркынычы турында яисә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү куркынычы турында, шулай ук контроль чаралар үткәру нәтижәсендә, үзара бәйләнешсез контроль чараларны да кертеп, мондый белешмәләрне алу, шул исәптән контроль чараларны да кертеп, контроль чаралар үткәру нәтижәсендә, шул исәптән башка контрольлек итүче затларга карата үткәрелә торган;

2) Россия Федерациясе Президенты күрсәтмәсе, Россия Федерациясе Хөкүмәтенәң конкрет контрольләнуچه затларга карата контроль чаралар үткәру турында күрсәтмәсе;

3) прокуратура органнарына кергән материаллар һәм мөрәжәгатьләр буенча законнарның үтәлешенә, кеше һәм граждан хокукларының һәм ирекләренәң үтәлешенә күзәтчелек итү кысаларында контроль чара үткәру турында прокурор таләбе;

4) ачыкланган бозуларны бетерү турында күрсәтмәнең үтәлу срогы тәмамлануы мәжбүри таләпләрне бозу очраклары-контрольлек итүче зат тарафыннан бирелгән күрсәтмә белән бирелгән документлар һәм белешмәләр тапшырылмаган яки бирелгән документлар һәм белешмәләр нигезендә ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуны бетерү турында күрсәтмәне үтәү турында нәтижә ясау мөмкин түгел.

3.5.Контрольлек итүче зат белән берлектә үткәрелә торган контроль чаралар Башкарма комитетның контроль чарасы үткәру турындагы күрсәтмәсе нигезендә үткәрелә.

3.6.Башкарма комитет карары кабул ителгән очракта, зыян (зыян) китерү яки закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян) куркынычы турында белешмәләр нигезендә, мондый күрсәтмә төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затның тиешле күрсәтмәсе нигезендә кабул ителә.

3.7.Контрольлек итүче затлар белән үзара бәйләнешсез үткәрелә торган контроль чаралар, жирлек башлыгы биреме, Башкарма комитетның эш планындагы биремнәр, шул исәптән «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында " 31.07.2020 ел, № 248-ФЗ Федераль закон белән билгеләнгән очракларда, жирле үзидарә башлыгының биреме, биремнәре нигезендә,

контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфай затлар тарафыннан үткәрелә.

Гражданнарга, юридик затларга һәм шәхси эшмәкәрләргә карата контроль чаралар «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 ел, № 248-ФЗ Федераль закон нигезендә, контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфай затлар тарафыннан үткәрелә.

3.8. Башкарма комитет төзекләндерү өлкәсендә контрольне оештыру һәм гамәлгә ашырганда әлеге документлар һәм (яки) белешмәләр ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында, шул исәптән электрон формада булган башка органнардан документлар һәм (яки) белешмәләр ала. Күрсәтелгән документлар һәм (яки) белешмәләр исемлеге, аларны тапшыру тәртибе һәм сроклары Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2016 елның 19 апрелендәге 724-р номерлы күрсәтмәсе белән расланган дәүләт контроле (күзәтчелеге) органнары, муниципаль контроль органнары тарафыннан башка дәүләт органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан яисә дәүләт органнарына яки жирле үзидарә органнарына буйсынган оешмалардан тикшерүләр оештырганда һәм үткәргәндә ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында соратып алына һәм алына торган документлар һәм (яисә) мәгълүматлар исемлеге белән билгеләнгән, бу документлар һәм (яки) мәгълүмат алар карамагында булган, шулай ук ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында контроль (күзәтчелек) органнарыннан яисә әлеге органнарга караган, дәүләт контроле (күзәтчелеге), муниципаль контроль төрләрен оештыру һәм гамәлгә ашырганда контроль (күзәтчелек) органнары яисә әлеге органнар карамагындагы оешмалардан алынган документлар һәм (яки) белешмәләр бирү кагыйдәләре белән, шулай ук контроль (күзәтчелек) органнары тарафыннан алына торган документларны һәм (яки) белешмәләрне тапшыру кагыйдәләре белән, дәүләт контролен (күзәтчелеген), муниципаль контроль, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «Дәүләт контролен (күзәтчелеген), муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек турында» 2001 ел, 6 март, 338 нче карары белән расланган.

3.9. Контрольлек итүче затлар булган индивидуаль эшкуар, гражданин, килеп житкәндә, Башкарма комитетка контроль чарасын үткәргәндә булу мөмкинлеге булмау турында мәгълүмат бирергә хокуклы, шуңа бәйле рәвештә контроль чараны уздыру индивидуаль эшкуар, гражданинның әлеге мөрәжәгатенә сәбәп булган хәлләрне бетерү өчен кирәкле вакытка күчәрелә (эмма 20 көннән дә артык түгел), бер үк вакытта түбәндәге шартларны үтәү дә керә:

1) контрольдә тотылучы затның яисә аның вәкиленең булмавы, контрольлек чарасын үткәргәндә, төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырырга, мәжбүри таләпләрне үтәүне контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфай зат бәяләвенә комачауламый, контрольлек итүче затка тиешле рәвештә контроль чара үткәру турында хәбәр ителгән булса,;

2) законда саклана торган кыйммәтләргә зыян китерүнең яисә фактта зыян китерүнең турыдан-туры янавы билгеләре булмау,;

3) контрольдә тотылучы затның (контрольдә тотучы затның авыруы, аның командировкасы һ.б.) булмау өчен житди сәбәпләр бар. Күчмә тикшерүне үткәру вакыты 10 эш көннән дә артмаска тиеш. Бер кече эшмәкәрлек субъектына карата күчмә тикшерү барышында үзара йогынты ясауның гомуми вакыты кече предприятие өчен 50 сәгатьтән һәм микропредприятиеләр өчен 15 сәгатьтән



артмаска тиеш. Россия Федерациясенен берничә субъекты территориясендә үз эшчәнлеген башкаручы оешмага карата күчмә тикшерү үткәрү вакыты оешманың һәр филиалы, вәкиллеге, оешманың аерымланган структур бүлекчәсе яисә житештерү объекты буенча аерым билгеләнә.

3.10. Барлык очрақларда да контроль эшләр башкаруга вәкаләтле вазыйфай затлар һәм контроль гамәлләр кылуга жәлеп ителгән затлар тарафыннан тикшерү чараларын үткәрү өчен фотога төшерү, аудио - һәм видеоозма, геодезия һәм картометрик үлчәүләр кулланылырга мөмкин. Фотога төшерү, аудио - һәм видеоозма, геодезия һәм картометрик үлчәүләр үткәрү һәм әлеге максатлар өчен кулланылган техник чаралар турындагы мәгълүмат тикшерү чарасы нәтижәләре буенча төзелә торган актта һәм контроль чара кысаларында үткәрелә торган контроль эш нәтижәләре буенча төзелә торган беркетмәдә чагыла.

3.11. Контроль чара нәтижәләренә контрольлек итүче зат тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләү, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтү һәм (яки) аларны бозуларны туктату өчен шартлар тудыру, бозылган нигезләмәне торгызу, вәкаләтле органга яисә вазыйфай затларга жаваплылыкка тарту мәсьәләсен карау өчен мәгълүмат жиберү һәм (яисә) башкарма комитет тарафыннан «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 ел, № 248-ФЗ Федераль законның 90 статьясындагы 2 өлешендә каралган чараларны куллану керә.

3.12. Контроль чарасы тәмамланганнан соң, контрольлек итүче зат белән үзара хезмәттәшлекне күздә тоты торган контроль чара акты төзелә. Мондый чара үткәрү нәтижәләре буенча мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланса, актта нинди мәжбүри таләп бозылуы, нинди норматив хокукый акт һәм аның структур берәмлеге тарафыннан билгеләнүе күрсәтелә. Ачыкланган бозуларны бетергән очракта, тикшерү чарасы тәмамланганнан соң актта аны бетерү факты күрсәтелә. Мәжбүри таләпләрне бозу дәлиле булган документлар, башка материаллар актка кушылырга тиеш. Тикшерү чараларын үткәргәндә тутырылган тикшерү кәгазьләре актка теркәлә.

Актны рәсмиләштерү, әгәр актны рәсмиләштерүнең башка тәртибе Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнмәгән булса, мондый чараны үткәрү көнендә контроль чара үткәрү урынында башкарыла.

Прокуратура органнары тарафыннан килештерелгән контроль чарасы акты, аны рәсмиләштергәннән соң, контроль (күзәтчелек) чараларның бердәм реестры аша, прокуратура органнарына жиберелә.

3.13. Контроль чаралар турында мәгълүмат контроль (күзәтчелек) чараларның бердәм реестрында урнаштырыла.

3.14. Контрольдә тотылуы вазыйфай затларга контроль, гамәлләр һәм кабул ителә торган карарлар турында хәбәр итү әлеге гамәлләр һәм контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрында карарлар урнаштыру, шулай ук аларны дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтү һәм дәүләт һәм муниципаль функцияләренә башкару өчен файдаланыла торган мәгълүмат системаларының мәгълүмати-технологик хезмәттәшлеген тәмин итә торган инфраструктура аша контрольдә тотылуы затларга житкерү юлы белән башкарыла., шул исәптән «дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы (функцияләр)» федераль дәүләт мәгълүмат системасы аша (алга таба - дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы) һәм (яки) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең региональ порталы аша да.

Эшмәкәрлек эшчәнлеген башкаручы, контрольлек итүче зат булып торучы граждан, контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфай затлар кылган гамәлләр, гамәлләр һәм кабул ителә торган карарлар турында, аларга башкарма комитет адресына документларны кәгазьдә алу кирәклегенә турында хәбәр жиберү яки Башкарма комитетта контрольләнүче затның электрон почта адресы турында мәгълүматлар булмау һәм аңа документларны дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы аша электрон рәвештә жиберү мөмкинлегенә булганда, хәбәр итә., әгәр зат Бердәм идентификация һәм аутентификация системасында хисап язмасына ия булмаса (ул Бердәм идентификация һәм аутентификация системасында теркәү процедурасын узун төгәлләмәсә). Күрсәтелгән граждан башкарма комитетка документларны кәгазьдә жиберергә хокуклы.

2023 елның 31 декабренә кадәр контрольдә тотучы затка контроль, гамәлләр һәм кабул ителә торган карарлар турында хәбәр итү, башкарма комитет контрольдә тотучы затка документлар һәм белешмәләр жиберү, контрольдә тотылуы затка электрон формада яки контрольлек итүче зат запоры буенча хәбәр итү мөмкинлегенә булмаган очракта, шул исәптән кәгазьдә дә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

3.15.Контроль чара үткәргәндә мәжбүри таләпләрне бозу очраклары ачыкланмаган очракта, бу хакта белешмәләр контроль (күзәтчелек) чараларның бердәм реестрына кертелә. Контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфай зат мәжбүри таләпләрне үтәү буенча киңәшләр бирергә, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар үткәргә хокуклы.

3.16. Контроль чара үткәргәндә контрольлек итүче зат тарафыннан Россия Федерациясе законнарында каралган вәкаләтләр чикләрендә башкарма комитет (контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфай зат) тарафыннан мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланган очракта, бурычлы:

1) контроль чарасы актын рәсмиләштергәннән соң, контрольлек итүче затка ачыкланган житешсезлекләрне бетерү турында, аларны бетерү һәм (яки) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүне булдырмау буенча чаралар үткәргү турында күрсәтмә бирергә;

2) тикшерү чарасын уздырганда төзекләндерү өлкәсендә контроль объектына ия булган һәм (яки) аннан файдаланучы граждан, оешмаларның эшчәнлегенә билгеләнгән очракта, гражданның, оешмаларга зыян китерү (зыян) куркынычы булу һәм аны булдырмау ысуллары турында теләсә нинди үтемле ысул белән мәгълүмат житекерү буенча Россия Федерациясе законнарында каралган чараларны кичекмәстән кабул итәргә, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүнең турыдан-туры куркынычын тудыра, мондый зыян (зыян) китерелгән;

3) контроль чарасы барышында жинаять яки административ хокук бозу билгеләрен ачыклаганда, тиешле мәгълүматны үз компетенциясе нигезендә яисә тиешле вәкаләтләр булганда, гаепле затларны законда билгеләнгән җаваплылыкка тарту буенча чаралар күрергә, тиешле мәгълүматны дәүләт органына жиберергә.;

4)мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерүне, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтү, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүне булдырмау буенча, күрсәтмәне билгеләнгән срокта үтәмәгән очракта, күрсәтмәне мәжбүри үтәү турындагы таләп белән судка мөрәҗәгать иткәнче, аның үтәлешен

тәэмин итү буенча чаралар күрергә, әгәр мондый чара законнарда каралган булса, судка мөрәжәгать итәргә тиеш;

5) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән мәжбүри таләпләрне үтәү буенча рекомендацияләр бирү, башка чаралар үткөрү турындагы мәсьәләне карарга.

3.17. Контрольлек итүче вазыйфай затлар, төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда федераль башкарма хакимият органнары һәм аларның территориаль органнары, Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары, хокук саклау органнары, оешмалар һәм гражданныр белән билгеләнгән тәртиптә хезмәттәшлек итәләр.

Төзекләндерү өлкәсендә контроль чара үткөрү барышында Россия Федерациясе законнары тарафыннан административ һәм башка җаваплылык каралган закон таләпләрен бозуны контрольдә тоту кысаларында тикшерү чарасы үткәрелгән очракта, контроль чара актында ачыкланган хокук бозу билгеләре булуы турында мәгълүмат күрсәтелә. Контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфай затлар әлеге актының күчermәсен тиешле җаваплылыкка тартуга вәкаләтле хакимият органына юллылар.

3.18. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда шикәятьләрне судка кадәр бирү тәртибе кулланылмый.

#### **4. Төзекләндерү өлкәсендә контрольнең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре**

Төзекләндерү өлкәсендә контрольнең нәтижәлелеген һәм нәтижәлелеген бәяләү «Россия Федерациясендә дөүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 ел, № 248-ФЗ Федераль законның 30 статьясы нигезендә гамәлгә ашырыла.

4.1. Контроль төренең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре, төзекләндерү өлкәсендә контроль өчен индикатив күрсәткечләр жирлек Советы тарафыннан раслана.

Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турындагы нигезләмәнең 1 нче кушымтасы

#### **Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль өлкәдә мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары исемлеге**

Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары булып тора:

1. Жирлекнең төзекләндерү кагыйдәләрен бозу билгеләрен ачыклау.

2. Федераль законнарда һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актларында, законнарда һәм Россия Федерациясе субъектларының инвалидлар өчен үтемлекне тәэмин итү максатларында чыгарылган законнары һәм башка норматив хокукый актларында билгеләнгән социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктурасы объектларының һәм күрсәтелә торган хезмәтләрнең инвалидлар өчен үтемлекле тәэмин итүгә карата мәжбүри таләпләрне бозу билгеләрен ачыклау.

3. Дөүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, юридик затлардан, ижтимагый берләшмәләрдән, шәхси эшмәкәрләрдән, гражданнырдан,

массакулэм мэгълумат чараларыннан мѣжбүри талѣплэрне бозу һәм (яисѣ) закон тарафыннан саклана торган кыйммѣтлѣргѣ зыян китерү куркынычы булу турында хѣбѣр итѣ ала торган мэгълуматлар килүе.

4.Контроль чара нѣтижѣлѣре буенча бирелгән мѣжбүри талѣплэрне бозуларны бетерү турында күрсѣтмѣненѣ билгелѣнгән срокта үтѣлеше турында мэгълумат булмау.

Төзеклѣндерү өлкѣсендѣ муниципаль  
контроль турындагы нигезлѣмѣненѣ  
2 нче кушымтасы

### ТӨП КҮРСӘТКЕЧЛӘР

төзеклѣндерү өлкѣсендѣ муниципаль контроль өлкѣсендѣ аларның максатчан күрсѣткѣчлѣре, индикатив күрсѣткѣчлѣр

1.Төзеклѣндерү өлкѣсендѣ муниципаль контроль өлкѣсендѣ төп күрсѣткѣчлѣр һәм аларның максатчан күрсѣткѣчлѣре:

Төп күрсѣткѣчлѣр	Максатчан ѣһѣмияттѣге (%)
Мѣжбүри талѣплэрне бозу очраklarыннан мѣжбүри талѣплэрне бетерү ѣлеше	70-80
Контроль органның һәм (яки) аның вазыйфаи затларының контроль чараларын үткѣргѣндѣ кергѣннѣ гомуми саныннан нигезлѣ шикаятлѣр ѣлеше	0
Суд тарафыннан юкка чыгарылган контроль чаралар нѣтижѣлѣре буенча кабул ителгән карарларның гомуми саныннан ѣлеше	0

2.Төзеклѣндерү өлкѣсендѣ муниципаль контроль өлкѣсендѣ индикатив күрсѣткѣчлѣр:

- 1) муниципаль контроль органына кергән мѣжбүри талѣплэрне бозу турында гражданныр һәм оешмалардан килгән мѣрѣжѣгѣтьлѣр саны (3);
- 2) муниципаль контроль органы тарафыннан планнан тыш тикшерү чаралары саны (3);
- 3) муниципаль контроль органы тарафыннан планнан тыш тикшерү чарасын үткѣрүне килештерү турында прокуратура органныр тарафыннан кабул ителгән карарлар саны (3);
- 4) мѣжбүри талѣплэрне бозу муниципаль контроль органы тарафыннан ачылган Сан (3);
- 5) мѣжбүри талѣплэрне бетерелгән бозулар саны (3);
- 6) контроль чарасы актына карата кергән каршылыклар саны (0);
- 7) мѣжбүри талѣплэрне бозуларны бетерү турында муниципаль контроль органы тарафыннан бирелгән күрсѣтмѣлэрнѣ саны (3).